

WERKWIJZE VEILIGHEID & GEZONDHEID

BSO Thula

INHOUD

1 INLEIDING	3
2 DOEL EN VISIE	3
3 UITSLUITEN VAN GROTE RISICO'S	3
4 OMGAAN MET KLEINE RISICO'S	5
5 RISICO-INVENTARISATIE	6
6 SOCIAAL-EMOTIONELE VEILIGHEID	6
7 EHBO REGELING	8
8 BELEIDSCYCLUS	8
9 HOE WERKT DIT IN DE PRAKTIJK?	9
10 HOE GAAN WE OM MET SIGNALLEN?	9

1 INLEIDING

Voor je ligt de werkwijze Veiligheid en Gezondheid van BSO Thula. De werkwijze is afgeleid van het Beleid Veiligheid van KinderRijk. Met behulp van deze werkwijze maken we inzichtelijk hoe we op onze locatie het Beleid Veiligheid uitvoeren. Hierbij is het doel om kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen leren omgaan met kleine risico's en beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen.

De locatiemanager is eindverantwoordelijke voor de werkwijze Veiligheid en Gezondheid. De werkwijze komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen door de afspraken uit de werkwijze na te komen. Om tot deze werkwijze te komen worden daarom in januari 2020 gesprekken gevoerd met medewerkers. Daarna zal er tijdens elk teamoverleg een (onderdeel van een) thema van 'veiligheid en gezondheid' op de agenda staan. Indien noodzakelijk worden er meteen maatregelen opgesteld voor verbetering. Bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, wordt gecontroleerd of afspraken uit de werkwijze al dan niet moet worden aangepast of aangescherpt. Dit continue proces van opstellen, uitvoeren, evalueren en actualiseren leidt tot bewustwording van alle medewerkers voor een veilige omgeving.

2 DOEL EN VISIE

Het doel van het veiligheidsbeleid van KinderRijk is het voorkomen van ernstige feiten. Het uitgangspunt van het leren omgaan met kleine risico's en beschermen tegen grote risico's vereist van de pedagogisch medewerkers dat zij inzicht hebben in mogelijke risico's én dat het veiligheids- en gezondheidsbeleid wordt uitgevoerd.

Kinderen die gebruikmaken van onze kinderopvang zitten in een ontwikkelingsfase waarin ze de wereld om zich heen ontdekken en waarin ze leren door te ervaren. Dit gaat soms letterlijk met vallen en opstaan. Pedagogisch medewerkers leren de kinderen omgaan met kleine risico's. Lees meer over het [veiligheidsbeleid](#) van KinderRijk.

3 UITSLUITEN VAN GROTE RISICO'S

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we maximaal 5 belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

VOORBEELDEN VAN GROTE RISICO'S

FYSIEKE VEILIGHEID

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

VALLEN VAN HOOGTE.

Buiten gebeurt het klimmen op daarvoor bestemde speeltoestellen. Genomen maatregelen zijn:

- Met de kinderen is (in navolging op de schoolregel) afgesproken dat zij op de trap niet rennen of duwen.
- Wij houden toezicht als er geklommen wordt op het klimrek door de jongste kinderen.

- Oudere kinderen met een zelfstandigheidsverklaring mogen zelfstandig op het klimtoestel spelen. Wij vragen ons bij het klimmen op het toestel op het 'grote plein' steeds af in hoeverre een kind in staat is zijn eigen vaardigheden goed in te schatten.

VERSTIKKING. Genomen maatregelen zijn:

- kinderen mogen 'kleine voorwerpen' niet in hun mond stoppen;
- kinderen mogen niet met touwen in klimtoestellen klimmen.

VERGIFTIGING Genomen maatregelen zijn:

- schoonmaakmiddelen zijn opgeborgen in de schoonmaakkast en dus buiten het bereik van kinderen.

VERBRANDING. Genomen maatregelen zijn:

- pedagogisch medewerkers laten hete dranken niet onbeheerd staan; drinken deze met aandacht voor de veiligheid van de kinderen;
- met kinderen zijn afspraken gemaakt over het gebruik van de kookplaat en de oven. Dat gebeurt alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.

VERDRINKING. Genomen maatregelen zijn:

- kinderen spelen alleen onder begeleiding in het Oosterpark;
- uitjes naar het zwembad (in de vakantieperiode) vinden alleen plaats als alle kinderen een zwemdiploma (A) hebben.

ZIE VERDER: Locatie-informatie in calamiteitenmap/ op de OneDrive

SOCIALE VEILIGHEID

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG. Genomen maatregelen zijn:

- pedagogisch medewerkers kennen de gedragscode en handelen daarnaar;
- pedagogisch medewerkers zijn opgenomen in het personenregister kinderopvang en vallen allen onder de continue screening;
- bij grensoverschrijdend gedrag van kinderen (zoals pesten, intimidatie of ander (fysiek) onveilig gedrag) vindt afstemming plaats tussen pedagogisch medewerkers, ouders, school en de locatiemanager.

KINDERMISHANDELING. Genomen maatregelen zijn:

- alle medewerkers kennen de meldcode en handelen daarnaar;
- de meldcode wordt jaarlijks besproken op het teamoverleg;
- medewerkers krijgen regelmatig workshops m.b.t. de meldcode

VERMISSING. Genomen maatregelen zijn:

- de werkinstructies bij calamiteiten zijn bekend bij alle medewerkers; jaarlijks wordt een casus besproken;
- incidenten en daarop volgende acties worden besproken in een teamoverleg en vastgelegd;

ZIE VERDER: Sociale kaart op de locatie

GEZONDHEID

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

OMGANG MET ZIEKTEKIEMEN. Genomen maatregelen zijn:

- er wordt gewerkt volgens de relevante werkinstructies zoals voedselhygiëne, en de werkinstructie veiligheid, gezondheid en hygiëne;
- medewerkers zorgen voor een goede handhygiëne, bijv. handen wassen vóór de bereiding van voeding en na het verschonen van evt. ongelukjes;
- medewerkers leren kinderen hun handen te wassen na de toiletgang;
- medewerkers hanteren een juiste hoest- en niesdiscipline en leren deze ook de kinderen aan.

MAATREGELEN TEN AANZIEN VAN COVID 19. Wij volgen hierin de richtlijnen van het RIVM en de GGD en brengen alle PM-ers hiervan op de hoogte via nieuwsbrieven vanuit de organisatie en memo's van de locatiemanager voor specifieke afspraken op de vestiging.

BEKWAAM MEDISCH HANDELEN. Genomen maatregelen zijn:

- het stappenplan voor ernstige ongevallen is bekend bij alle medewerkers;
- binnen het team zijn de BHV'ers en EHBO'ers bekend;
- medicatie wordt alleen toegediend na het invullen van een medicijnverklaring door ouders.

GEZOND BINNENMILIEU. Genomen maatregelen zijn:

- er is zorg voor een goede binnentemperatuur van leefruimtes; er is een luchtfilter in de ruimte aanwezig;
- er wordt bewust geventileerd.

GEZONDE BUITENRUIMTE. Genomen maatregelen zijn:

- de medewerkers controleren de buitenruimte regelmatig op aanwezigheid van zwerfvuil en uitwerpselen en nemen zo nodig adequate maatregelen (opruimen of melden aan de gastvrouw van de Dapperschool zodat de gemeente verantwoordelijkheid kan nemen voor de publieke buitenruimte).

ZIE VERDER: Locatie-informatie in calamiteitenmap/ op de OneDrive

4 OMGAAN MET KLEINE RISICO'S

Door goede afspraken te maken met de kinderen kunnen deze gemiddeld vanaf hun tweede levensjaar leren omgaan met diverse kleine risico's. Denk ten aanzien van veiligheid bijvoorbeeld aan afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten en hoe om te gaan met bijvoorbeeld speelgoed en gereedschap. We laten kinderen meehelpen om risico's te beperken op het gebied van gezondheid. Denk aan de afspraak handen te wassen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook kunnen kinderen leren hoe ze met afvallemmers om dienen te gaan. .

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet. Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen. Het leren omgaan met risico's

heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes. Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst. [Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen].

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op fysieke gezondheid
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden.

Daarom aanvaarden wij de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risico's in speelsituaties 'klein' te houden, moeten kinderen zich tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel ontstaat.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met de kinderen zullen worden besproken met het team op de eerstvolgende teamvergadering en worden vastgelegd in de eerstvolgende nieuwe risico-inventarisatie op de vestiging. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, aansluitend aan toiletgang of als een situatie zich aandient (bijv. in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn).

5 RISICO-INVENTARISATIE

Om in kaart te brengen hoe op de opvang met risico's wordt omgegaan, moet geïnventariseerd worden of de werkinstructies, locatieafspraken en overige afspraken er ook daadwerkelijk toe leiden dat risico's tot het minimum worden beperkt.

Naast de locatie-specifieke werkwijze veiligheid en gezondheid is er een twee-maandelijkse veiligheidskalender. Deze kalender heeft afwisselend fysieke, gezondheid of sociale risico's als onderwerp en wordt bepaald en verstuurd door de afdeling kwaliteit. Op de vestigingen worden daarnaast een calamiteitencasus besproken en ontruimingsoefeningen gehouden. Alle mogelijke acties die hieruit voortvloeien worden besproken tijdens het teamoverleg. De notulen van het teamoverleg worden met alle medewerkers gedeeld. De meest relevante werkinstructies worden jaarlijks met het team doorgenomen.

6 SOCIAAL-EMOTIONELE VEILIGHEID

GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere

aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en we weten wat we doen als we merken dat het toch gebeurt:

- tijdens het teamoverleg wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken;
- in de pedagogische werkwijze hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan. Respect voor normen en waarden en de grenzen van de ander zijn daarbij het uitgangspunt. We leven dit gedrag aan kinderen voor. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is;
- we leren kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren als niet-wenselijk is. In ons contact met de kinderen leven we voor dat je bij de ander kunt informeren of hij/ zij iets nog prettig vindt. We helpen de kinderen mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en zijn gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang;
- we werken met het vier-ogenbeleid; medewerkers kennen dit beleid en het wordt nageleefd; medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- er zijn duidelijke afspraken over hoe er gehandeld wordt als een kind een ander kind mishandelt op de opvang; medewerkers kennen deze afspraken;
- er is een werkinstructie meldcode kindermishandeling bij het vermoeden van kindermishandeling; medewerkers herkennen situaties waarin deze werkinstructie moet worden toegepast.

VIEROGENPRINCIPE

Op de dagopvang is het wettelijk verplicht het vier-ogenprincipe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag van pedagogisch medewerkers naar een kind. Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

Een medewerker is in principe nooit alleen met een of meerdere kinderen binnen of buiten, zonder dat iemand hem/haar kan zien en/of horen.

3-UURSREGELING

Bij aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR (beroepskracht-kind-ratio). Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet. In het pedagogisch beleidsplan wordt opgenomen op welke tijden wel en op welke tijden niet wordt afgeweken van de BKR. Dit kan per weekdag verschillen, maar moet wel voor elke week hetzelfde zijn. De tijden waarop wordt afgeweken van de BKR, worden actief naar alle ouders gecommuniceerd. Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig kan zijn en geen andere volwassene op de locatie is, moet de achterwachtregeling worden toegepast.

ACHTERWACHTREGELING

In de wet wordt de achterwachtregeling als volgt beschreven: "Bij de opvang van meer dan drie aanwezige kinderen door maar één medewerker moet een achterwachtregeling worden getroffen waarin een achterwacht beschikbaar is die bij calamiteiten binnen vijftien minuten bij het opvangadres aanwezig is. Deze persoon is tijdens opvangtijden altijd telefonisch bereikbaar.

Gedurende de schoolweken, zijn leerkrachten van Vrijeschool Thula en de Dapperschool tot het eind van de middag op school aanwezig. Daardoor komt het in principe niet voor dat een medewerker alleen is. Na die tijd is er een voortdurende inloop van ouders, die de kinderen halen.

Tijdens vakantieweken kan er een beroep worden gedaan op medewerkers van het kinderdagverblijf (Mauritskade) als achterwacht.

7 EHBO-REGELING

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locatie is tijdens openingsuren daarom minimaal één volwassene aanwezig met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Daarnaast zijn verschillende medewerkers opgeleid als BHV-er. De locatiemanager zorgt in overleg met de opleidingsadviseur ervoor dat het aantal EHBO-ers op de vestiging voldoende is.

De onderstaande EHBO-certificaten zijn door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen als geregistreerde certificaten, zoals bedoeld in de Regeling Wet kinderopvang:

- Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis;
- Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) van NedCert;
- Acute Zorg bij kinderen van NIKTA;
- Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving van NIKTA;
- Eerstehulpverlener van NIKTA;
- Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert;
- Basis Eerstehulpverlener-LPEV met de aantekening Eerste hulp aan Kinderen van Stichting LPEV;
- Eerste Hulp aan Baby's en Kinderen van het Nederlandse Rode Kruis, en
- Eerste Hulp bij werken met kinderen van het Nederlands Instituut voor Bedrijfshulpverlening.

8 BELEIDSCYCLUS

VAN DOELEN NAAR MAATREGELEN, ACTIES EN HET BIJSTELLEN VAN BELEID

Het doorlopen van de beleidscyclus Veiligheid en Gezondheid duurt gemiddeld een jaar. Dit kan korter zijn wanneer kleine onderwerpen gezamenlijk worden opgepakt of onderwerpen zich door de praktijk eerder aandienen. Onze beleidscyclus starten we met een uitgebreide risico-inventarisatie van de grote en de kleine risico's. Tijdens een teamoverleg bepalen we:

- op welke onderwerpen we risico's op de vestiging zien;
- hoe deze risico's aangepakt dienen te worden;
- gedurende welke periode hieraan wordt gewerkt.

Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten van deze risico-inventarisatie stellen we een plan van aanpak op.

PLAN VAN AANPAK

WELKE MAATREGELEN WORDEN ER GENOMEN?

De risico-inventarisaties hebben inzicht gegeven in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn er een aantal actiepunten op de

agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren. Deze zijn besproken in het team en opgenomen in de locatie-informatie.

HOE WORDEN MAATREGELEN GEEVALUEERD?

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we de genomen maatregelen en/of ondernomen acties minimaal twee maal per jaar tijdens ons teamoverleg. De voortgang wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Op basis van de evaluaties wordt de werkwijze Veiligheid en Gezondheid bijgesteld. In sommige gevallen kan het leiden tot aanpassing van beleid (bijv. werkinstructies). Wij geven onze vragen en opmerkingen over beleid door aan de afdeling kwaliteit, die het daarna verwerkt en eventuele wijzigingen weer doorgeeft aan andere vestigingen.

9 HOE WERKT DIT IN DE PRAKTIJK?

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer de werkwijze voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken, krijgt een medewerker een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid en indien nodig extra opleiding en instructies (zoals kinder-EHBO) zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer deze aan de orde zijn.

Tijdens team-overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Via publicatie van deze werkwijze op de website en via het regelmatige overleg met de adviesraad van Vrijeschool en BSO Thula berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Wanneer dit voor meerdere ouders interessant is, wordt informatie tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

10 HOE GAAN WE OM MET SIGNALLEN?

VOOR OUDERS EN MEDEWERKERS

Hoewel we ons uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het voorkomen dat een medewerker of ouder een kritische opmerking en of een verschil van inzicht heeft. We staan open voor feedback en bespreken een klacht het liefst tussen ouder en de medewerkers, om samen tot een oplossing te komen.

Indien de medewerker en ouder er samen niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met de locatiemanager. Een ouder kan daarna eventueel bij het Klachtenloket Kinderopvang terecht. Is de klacht hierna nog niet opgelost? Dan kan het geschil worden voorgelegd aan de Geschillencommissie Kinderopvang. Hiervoor moet een beperkte vergoeding (klachtengeld) worden betaald. Om dit te kunnen doen moet eerst de interne klachtenprocedure van de kinderopvangorganisatie worden doorlopen. Meer informatie over klachten is te vinden onder [klachten en signalen](#).

